

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

NADZOR BANAKA

Vodič o zahtjevima za izdavanje odobrenja za rad

BANKENTOEZICHT

rujan 2026.

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Sadržaj

Predgovor	3
1 Pravni okvir za procjenu zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u sklopu jedinstvenog nadzornog mehanizma	4
1.1 Uredba o SSM-u i Okvirna uredba o SSM-u	4
1.2 Pravo Unije i nacionalno pravo	4
1.3 EBA-ine Smjernice o zajedničkoj metodologiji za procjenu	5
2 Opća načela povezana s izdavanjem odobrenja za rad	6
2.1 Čuvar pristupa tržištu	6
2.2 Otvorena i potpuna komunikacija	6
2.3 Dosljednost	6
2.4 Pojedinačna procjena i razmjernost	7
3 Postupak	8
3.1 Primjenjivi vremenski okviri	8
3.2 Vremensko usklađenje usporednih postupaka	12
4 Opseg zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad	13
4.1 Definicija kreditne institucije	13
4.2 Slučajevi u kojima je potrebno provesti postupak izdavanja odobrenja za rad	16
5 Procjena	22
5.1 Opći zahtjevi	22
5.2 Program rada, organizacijska struktura i poslovni plan	22
5.3 Kapital u trenutku izdavanja odobrenja za rad	26
5.4 Procjena sposobnosti i primjerenosti upravljačkog tijela	29
5.5 Procjena dioničara u postupcima izdavanja odobrenja za rad	30
6 Pitanja povezana sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma s bonitetnog stajališta	32
7 Dodatne odredbe, zakonito postupanje i prelazak na kontinuirani nadzor	33

7.1	Primjena dodatnih odredbi (uvjeti, obveze i preporuke)	33
7.2	Zakonito postupanje (pravo na saslušanje i uvid u spis)	34

Predgovor

Od 4. studenoga 2014. Europska središnja banka (ESB) ima isključivu nadležnost za izdavanje i oduzimanje odobrenja za rad svim kreditnim institucijama s poslovnim nastanom u državama članicama EU-a koje sudjeluju u jedinstvenom nadzornom mehanizmu (engl. *Single Supervisory Mechanism*, SSM).¹ Tu nadležnost ostvaruje provedbom procjene zajedno s nacionalnim nadležnim tijelima.

Vodič o zahtjevima za izdavanje odobrenja za rad primjenjuje se na sve zahtjeve za izdavanje odobrenja za početak poslovanja kreditne institucije u smislu Uredbe o kapitalnim zahtjevima (engl. *Capital Requirements Regulation*, CRR)² uključujući, među ostalim, početna odobrenja za kreditne institucije, zahtjeve prijelaznih banaka i zahtjeve za proširenje odobrenja za rad. Među glavnim su ciljevima Vodiča informiranje te veća transparentnost i razumljivost zakonodavnog okvira, kriterija procjene i postupaka za osnivanje kreditnih institucija. Cilj mu je i veća dosljednost u izdavanju odobrenja za rad kreditnim institucijama u svim jurisdikcijama u sklopu SSM-a. U procjeni zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad nacionalna nadležna tijela i ESB uzimaju u obzir predviđenu veličinu, složenost, poslovni model i profil rizičnosti institucije.

Vodič je osmišljen kao praktičan alat kojim se dionicima uključenima u podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad pomaže da se snađu i učinkovito usklade zahtjeve s regulatornim okvirom koji je trenutačno na snazi, uključujući uredbe i direktive EU-a i nacionalno pravo, te s tehničkim standardima i smjernicama koje je izdalo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (engl. *European Banking Authority*, EBA). Nadalje, pruža spoznaje zasnovane na praktičnom iskustvu stečenom od uspostave SSM-a. Vodič ne sadržava pravno obvezujuće zahtjeve i njime se ne zamjenjuju primjenjivi pravni zahtjevi propisani pravom Europske unije i nacionalnim pravom. Osim toga, ne bi trebalo smatrati da se njime uvode nova pravila ili zahtjevi u odnosu na postojeće pravo EU-a i nacionalno pravo.

Vodičem se zamjenjuje prethodni Vodič o procjeni zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad, koji je objavljen 2019. Redovito će se preispitivati kako bi se uzeli u obzir 1) kontinuirani razvoj nadzorne prakse u vezi s izdavanjem odobrenja za rad, 2) međunarodna i europska regulatorna kretanja i 3) nova tumačenja Direktive o kapitalnim zahtjevima (engl. *Capital Requirements Directive*, CRD)³ koja donosi Sud Europske unije.

Ako nije drukčije navedeno, u Vodiču se rabi ista terminologija kao u CRR-u, CRD-u i Smjernicama Europskog nadzornog tijela za bankarstvo o zajedničkoj metodologiji za procjenu u svrhu izdavanja odobrenja za rad kao kreditna institucija u skladu s člankom 8. stavkom 5. Direktive 2013/36/EU (EBA/GL/2021/12) (dalje u tekstu: EBA-ine Smjernice o zajedničkoj metodologiji za procjenu)⁴.

¹ U ovom se dokumentu izrazi „banka” i „kreditna institucija” rabe kao istoznačnice.

² Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1)

³ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338)

⁴ EBA-ine Smjernice o zajedničkoj metodologiji za procjenu

1 Pravni okvir za procjenu zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u sklopu jedinstvenog nadzornog mehanizma

1.1 Uredba o SSM-u i Okvirna uredba o SSM-u

U skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Uredbe o SSM-u⁵ ESB ima isključivu nadležnost za izdavanje odobrenja za početak poslovanja kreditne institucije. Člankom 6. stavkom 4. i člankom 14. iste uredbe propisuje se da se ta nadležnost primjenjuje na značajne institucije, koje izravno nadzire ESB, i manje značajne institucije, koje izravno nadziru nacionalna nadležna tijela.

Okvirna uredba o SSM-u⁶ (članci od 73. do 79.) sadržava praktične aranžmane za procjenu zahtjeva s naglaskom na ulozi odgovarajućih nacionalnih nadležnih tijela i ESB-a u postupku procjene.

1.2 Pravo Unije i nacionalno pravo

U skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe o SSM-u ESB u provedbi svojih nadzornih zadaća mora primjenjivati mjerodavno pravo Unije a kada se ono sastoji od direktiva, mora primjenjivati nacionalno zakonodavstvo kojim su prenesene te direktive. Zahtjevi povezani s izdavanjem odobrenja za rad uglavnom su obuhvaćeni člankom 8. CRD-a (i člankom 8.a CRD-a za kreditne institucije iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) CRR-a) te člancima od 10. do 14. CRD-a.

Ti članci sadržavaju odredbe koje se odnose na minimalno usklađivanje, što znači da se u skladu s nacionalnim pravom mogu odrediti dodatni zahtjevi povezani s izdavanjem odobrenja za rad. Stoga ESB pri donošenju odluka o izdavanju odobrenja za rad u okviru SSM-a primjenjuje zahtjeve povezane s izdavanjem odobrenja za rad utvrđene nacionalnim zakonodavstvom kojim se prenose odgovarajuće odredbe CRD-a.

ESB primjenjuje sve mjerodavne akte Unije koje je donijela Europska komisija na temelju EBA-inih standarda. Među ostalim primjenjuje regulatorne tehničke standarde o informacijama koje su podnositelji zahtjeva dužni dostaviti nadležnim tijelima pri podnošenju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad kreditne institucije

⁵ Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63)

⁶ Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (ESB/2014/17) (SL L 141, 14.5.2014., str. 1)

(Delegirana uredba Komisije o izdavanju odobrenja za rad)⁷ i provedbene tehničke standarde povezane s predlošcima za dostavljanje tih informacija (Provedbena uredba Komisije o izdavanju odobrenja za rad)⁸. Uz sveobuhvatan popis informacija koje se dostavljaju u sklopu zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad ti tehnički standardi sadržavaju obrazac zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad te odgovarajuće postupke i uvjete povezane s podnošenjem zahtjeva.⁹

Investicijska društva

Ako je podnositelj zahtjeva investicijsko društvo 1. kategorije¹⁰, ESB primjenjuje EBA-ine regulatorne tehničke standarde u kojima se pobliže određuju informacije koje se dostavljaju radi izdavanja odobrenja za rad investicijskim društvima kao kreditnim institucijama.¹¹

1.3 EBA-ine Smjernice o zajedničkoj metodologiji za procjenu

ESB postupa u skladu s EBA-inim Smjernicama o zajedničkoj metodologiji za procjenu u svrhu izdavanja odobrenja za rad kao kreditna institucija. Nadležna tijela u cijelom EU-u dužna su primjenjivati te smjernice, u kojima se objašnjavaju zahtjevi povezani s izdavanjem odobrenja za rad navedeni u člancima od 10. do 14. CRD-a.¹²

⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/2580 od 17. lipnja 2022. o dopuni Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju informacije koje se dostavljaju u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad kreditne institucije i prepreke učinkovitom izvršavanju nadzornih funkcija nadležnih tijela (SL L 335, 29.12.2022., str. 64)

⁸ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2581 od 20. lipnja 2022. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu dostavljanja informacija u zahtjevima za izdavanje odobrenja za rad kreditne institucije (SL L 335, 29.12.2022., str. 86)

⁹ Valja napomenuti da se u pojedinim, ali ne svim državama članicama nadzirani subjekti i treće strane mogu služiti [portalom SSM-a](#) za dostavu informacija povezanih sa zahtjevima za izdavanje odobrenja za rad.

¹⁰ Investicijska društva 1. kategorije poduzeća su obuhvaćena definicijom iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) CRR-a. Razlikuju se od investicijskih društava 2. i 3. kategorije, koja su u prvom redu uređena [Uredbom \(EU\) 2019/2033](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 575/2013, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 806/2014 (SL L 314, 5.12.2019., str. 1) (Uredba o investicijskim društvima) i [Direktivom \(EU\) 2019/2034](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnom nadzoru nad investicijskim društvima i izmjeni direktiva 2002/87/EZ, 2009/65/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU i 2014/65/EU (SL L 314, 5.12.2019., str. 64) (Direktiva o investicijskim društvima).

¹¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/2579 od 10. lipnja 2022. o dopuni Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju informacije koje treba dostaviti društvo u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad u skladu s člankom 8.a te direktive (SL L 335, 29.12.2022., str. 61)

¹² Dodatne pojedinosti mogu se pronaći u [tablici usklađenosti](#), koja sadržava pregled nadležnih tijela čije je postupanje usklađeno s EBA-inim Smjernicama o zajedničkoj metodologiji za procjenu u svrhu izdavanja odobrenja za rad kao kreditna institucija u skladu s člankom 8. stavkom 5. Direktive 2013/36/EU.

2 Opća načela povezana s izdavanjem odobrenja za rad

2.1 Čuvar pristupa tržištu

Sa stajališta bonitetnog nadzora zahtjevima povezanim s izdavanjem odobrenja za rad želi se spriječiti ulazak na bankovno tržište subjekata koji ne bi bili sigurni i pouzdani ili bi mogli ugroziti stabilnost financijskog sustava. Kada izdaje odobrenja za rad kreditnim institucijama, ESB djeluje kao čuvar pristupa tržištu. Njegov je zadatak pobrinuti se da subjekti koji ulaze na bankovno tržište budu stabilni i usklađeni s nacionalnim pravnim zahtjevima i pravnim zahtjevima EU-a. Zbog toga je ESB-ova procjena usmjerena na razine kapitala kreditnih institucija koje podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad, njihov program rada, poslovni model, organizacijsku strukturu te prikladnost njihovih rukovoditelja i odgovarajućih dioničara.

2.2 Otvorena i potpuna komunikacija

Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad označava početak životnog ciklusa kreditne institucije (ili značajnu promjenu u njemu) te početak komunikacije između kreditne institucije i nadzornog tijela. Nadzorna tijela traže od svakog podnositelja zahtjeva da zahtjev sastavi točno i potpuno te da brzo i otvoreno dijeli informacije kako bi pomogao nadzornim tijelima u donošenju utemeljene odluke. Ako podnositelj zahtjeva dostavi nepotpunu obavijest ili ne dostavi tražene dodatne informacije, može doći do kašnjenja. Nadzorna tijela tijekom cijelog postupka redovito komuniciraju s podnositeljem zahtjeva.

2.3 Dosljednost

Nakon što je 2014. uspostavljen europski nadzor banaka, postalo je jasno da među državama članicama EU-a postoje razlike u načinu tumačenja okvira za izdavanje odobrenja za rad i njegove primjene pri procjeni zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad. Od uspostave SSM-a te time i europskog nadzora banaka ESB i nacionalna nadležna tijela imaju ključnu ulogu u postizanju veće dosljednosti u izdavanju odobrenja za rad kreditnim institucijama u svim jurisdikcijama u sklopu SSM-a.

U Vodiču je prije svega riječ o zahtjevima za izdavanje novog ili proširenog odobrenja za rad.

2.4 Pojedinačna procjena i razmjernost

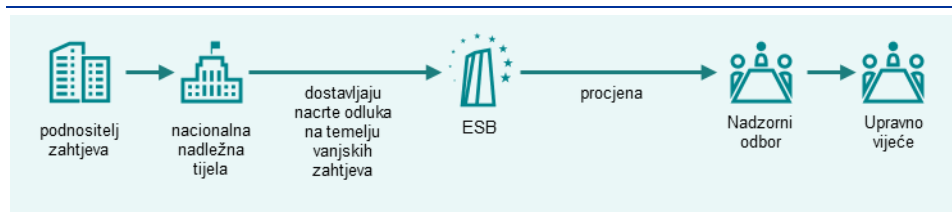
U vezi sa svakim zahtjevom za izdavanje odobrenja za rad trebale bi se uzeti u obzir sve relevantne okolnosti. To uključuje razmatranje proporcionalnosti u skladu s kriterijima utvrđenima u odjeljku 4.1.1. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu. Stoga će nadležna tijela procijeniti potreban opseg i iscrpnost informacija u skladu s primjenjivim pravom. Na primjer, za zahtjeve koji uključuju nove ili složene djelatnosti bit će potrebno više informacija nego za zahtjeve koji se odnose isključivo na standardne ili ustaljene djelatnosti.

3 Postupak

U okviru SSM-a postupak izdavanja ili proširenja odobrenja za rad banke jedan je od „zajedničkih postupaka”.¹³ Ulazna točka za sve zahtjeve jest nacionalno nadzorno tijelo države u kojoj nova banka ima ili će imati sjedište, kako je propisano člankom 14. stavkom 1. Uredbe o SSM-u, bez obzira na to jesu li ispunjeni kriteriji značajnosti. Odgovarajuće nacionalno nadzorno tijelo i ESB blisko surađuju tijekom cijelog postupka a konačnu odluku donosi ESB.¹⁴ Ako je nacionalno nadležno tijelo države članice čija valuta nije euro uspostavilo blisku suradnju s ESB-om, odluku o odobrenju za rad donosi nacionalno nadležno tijelo prema uputama ESB-a.¹⁵

Slika 1.

Postupak izdavanja odobrenja za rad

3.1 Primjenjivi vremenski okviri

Svaki postupak izdavanja odobrenja za rad sastoji se od triju glavnih faza:

- faza prije podnošenja zahtjeva
- faza podnošenja zahtjeva
- izdavanje odluke.

Člankom 15. CRD-a daje se uputa o roku koji je na raspolaganju nadležnom tijelu za odobrenje ili odbijanje zahtjeva (odluka o izdavanju ili odbijanju izdavanja odobrenja za rad mora se donijeti u roku od 12 mjeseci od primitka zahtjeva). Međutim, nisu sve države članice na isti način prenijele CRD u svoje nacionalno pravo. Postupak obrade zahtjeva ili vremenski okvir za izdavanje odobrenja za rad mogu stoga započeti u različito vrijeme u različitim državama članicama a razlikovati se može i rok za procjenu zahtjeva, koji može biti kraći od najviše 12 mjeseci, koliko je propisano člankom 15. CRD-a. U nekim državama članicama vremenski okvir započinje u trenutku kada nacionalno nadležno tijelo primi zahtjev, čak i ako je on nepotpun.¹⁶ U drugim državama članicama vremenski okvir započinje tek kada nadzorno tijelo utvrdi da je zahtjev potpun.¹⁷ Isto se tako među državama članicama može razlikovati uporaba razdoblja privremene obustave tijeka rokova. Unutar tih

¹³ „Zajednički postupci” jesu postupci u kojima nacionalno nadležno tijelo zaprimi zahtjev, koji potom procjenjuju i nacionalno nadležno tijelo i ESB. Konačnu, obvezujuću odluku donosi ESB. ESB i nacionalno nadležno tijelo od samog početka blisko surađuju kako bi pristup bio dosljedan, učinkovit i temeljit.

¹⁴ U skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe o SSM-u postupak izdavanja odobrenja za rad u određenim slučajevima završava odlukom nacionalnog nadležnog tijela. To su slučajevi kada nacionalno nadležno tijelo bez sudjelovanja ESB-a donosi negativnu odluku o zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad.

¹⁵ članak 7. stavak 4. Uredbe o SSM-u

¹⁶ „početak 1.” na slikama 2. i 3.

¹⁷ „početak 2.” na slikama 2. i 3.

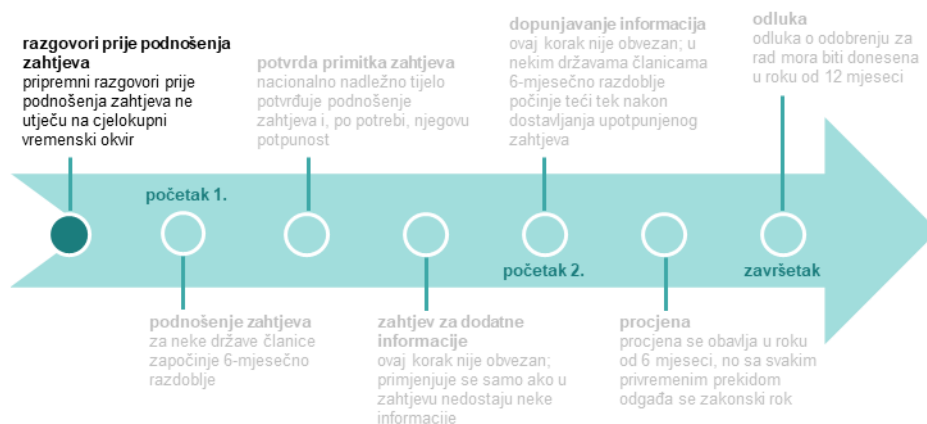
ograničenja u najvećoj se mjeri primjenjuje usklađeni pristup sastavljen od triju faza koji je opisan u nastavku.

3.1.1 Faza prije podnošenja zahtjeva

Nadzorna tijela u pravilu prije službenog podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad vode razgovore s podnositeljima zahtjeva kako bi 1) objasnila postupak i zahtjeve za informacije, 2) utvrdila, na primjer, je li odobrenje za rad kreditne institucije primjereno odobrenje za određeni subjekt, 3) provjerila kvalitetu planova povezanih s odobrenjem za rad te 4) izrazila eventualnu početnu zabrinutost s bonitetnog stajališta. Zahvaljujući takvoj praksi postupak bolje teče. Iskustvo je pokazalo da ta vrsta suradnje u ranoj fazi može pridonijeti smanjenju broja zahtjeva za dodatne informacije koje nadzorno tijelo upućuje podnositelju zahtjeva. Time se omogućuje i rano utvrđivanje mogućih izvora zabrinutosti te se podnositelju zahtjeva pruža prilika za rješavanje eventualnih problema prije podnošenja „konačnog zahtjeva”. Osim toga, omogućuje se određivanje jasnih ključnih faza postupka, pa podnositelj zahtjeva može bolje planirati postupak podnošenja zahtjeva.

Slika 2.

Vremenski okvir faze prije podnošenja zahtjeva

ESB smatra dobrom praksom kada su u razgovore prije podnošenja zahtjeva kao predstavnici podnositelja zahtjeva uključene odgovarajuće osobe, odnosno rukovoditelji ili zaposlenici na višim položajima koji su ovlašteni donositi odluke te osobe koje dovoljno dobro poznaju poslovanje da mogu odgovoriti na detaljna pitanja. Podnositelji zahtjeva obično unaprijed sastave jasan plan i provedu potrebna pripremna istraživanja i planiranje kako bi mogli sudjelovati u smislenom dijalogu s nadzornim tijelima u vezi sa svojim planovima.

Povratnim informacijama koje nadzorna tijela daju u ovoj fazi ne prejudicira se ishod faze podnošenja zahtjeva ni odluka ESB-a koja će uslijediti.

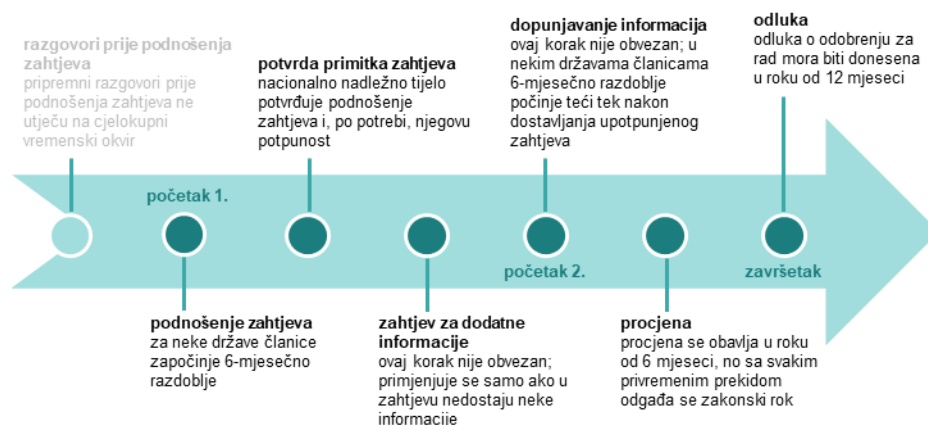
Faza prije podnošenja zahtjeva omogućuje podnositelju zahtjeva da ocijeni opseg i vremenski okvir projekta. Podnositelj zahtjeva može zatim odlučiti hoće li prekinuti postupak ili će prijeći u sljedeću fazu i podnijeti službeni zahtjev nacionalnom nadležnom tijelu. Kao i u slučaju službenih zahtjeva (vidi u nastavku), ESB smatra dobrom praksom kada se nacrt zahtjeva u fazi prije podnošenja zahtjeva dostavi na [portalu SSM-a](#).^{18, 19, 20}

3.1.1.1 Faza podnošenja prijave

Ulazna točka uvijek je nacionalno nadležno tijelo. ESB smatra dobrom praksom kada se zahtjev podnese na portalu SSM-a (ili u skladu s pravilima i postupcima odgovarajućeg nacionalnog nadležnog tijela). Podnošenje zahtjeva na portalu SSM-a korisno je za podnositelje zahtjeva. Na primjer, omogućuje veću transparentnost i siguran, učinkovit način komunikacije s nadzornim tijelom, što pridonosi brzom i učinkovitoj obradi zahtjeva te smanjenju administrativnog opterećenja.

Slika 3.

Vremenski okvir faze podnošenja zahtjeva

U svakom trenutku u postupku procjene nacionalna nadležna tijela i ESB mogu od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatne informacije. Tijekom postupka obrade zahtjeva često se pokaže da su za razumijevanje i analizu zahtjeva potrebne dodatne informacije. Ovisno o primjenjivom nacionalnom pravu, zbog tih zahtjeva za dodatne informacije postupak se može privremeno prekinuti a zakonski rok odgoditi.

¹⁸ Vidi [režim uporabe portala SSM-a za nadzorne zahtjeve](#).

¹⁹ Vidi [kratki vodič o nadzornim zahtjevima na portalu SSM-a](#).

²⁰ U nekim jurisdikcijama od podnositelja zahtjeva može se zahtijevati da osim ili umjesto na portalu SSM-a obavijesti ili zahtjeve dostave drugim kanalima u skladu s posebnim zahtjevima nacionalnog upravnog prava u vezi s formalnostima koje se primjenjuju u interakciji s tijelima javne vlasti. Podnositeljima zahtjeva savjetuje se da prouče lokalne pravne odredbe kako bi se uskladili s obvezama te vrste propisanim u određenoj jurisdikciji.

Podnositelj zahtjeva u svakom trenutku može povući zahtjev, o čemu treba obavijestiti nacionalno nadležno tijelo.

Ako podnositelj zahtjeva ne povuče zahtjev, postupak završava odlukom nacionalnog nadležnog tijela o odbijanju zahtjeva (kada se ne mogu ispuniti zahtjevi povezani s izdavanjem odobrenja za rad u skladu s nacionalnim pravom) ili, ako je nacionalno nadležno tijelo podnijelo ESB-u nacrt prijedloga za izdavanje odobrenja za rad (o čemu u tom slučaju obavještava podnositelja zahtjeva), odlukom ESB-a da odobri ili odbije zahtjev na temelju vlastite procjene i nacrt prijedloga nacionalnog nadležnog tijela.²¹

Primjer vremenskog okvira za uobičajen zahtjev za izdavanje odobrenja za rad:

- Grupa A odlučuje osnovati novo društvo kćer, „banku X”.
- Grupa A obraća se nacionalnom nadležnom tijelu države članice u kojoj će se osnovati banka X te sudjeluje u nekoliko pripremnih sastanaka s nacionalnim nadležnim tijelom i eventualno s ESB-om, na kojima joj se objašnjava postupak i određuju informacije koje mora dostaviti uz zahtjev.
- Grupa A službeno predaje nacionalnom nadležnom tijelu zahtjev za odobrenje za rad kreditne institucije za banku X.
- Razdoblje obrade zahtjeva započinje početnim podnošenjem zahtjeva (u skladu s člankom 15. CRD-a nadležno tijelo mora donijeti odluku u roku od šest mjeseci od primitka potpunog zahtjeva a u svakom slučaju najkasnije 12 mjeseci od datuma početnog podnošenja zahtjeva).
- Tijekom faze procjene nacionalno nadležno tijelo i ESB zajedno utvrđuju da u dokumentaciji iz zahtjeva nedostaju određene važne informacije. Nacionalno nadležno tijelo zatim podnosi službeni zahtjev podnositelju zahtjeva za dostavljanje informacija koje nedostaju. Kako bi se zahtjev za izdavanje odobrenja za rad mogao pravodobno procijeniti, podnositelj zahtjeva trebao bi što prije dostaviti tražene dodatne informacije.
- Ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, postavljanje zahtjeva za dodatne informacije dovodi do privremenog prekida postupka i obustave tijeka rokova.
- Kada grupa A dostavi informacije koje nedostaju, postupak se nastavlja, a zakonski rok produljuje se za broj dana razdoblja privremenog prekida ako je tako predviđeno nacionalnim pravom.
- Nadzorna tijela mogu više puta tijekom procjene zahtijevati dodatne informacije i time privremeno prekinuti postupak ako je tako predviđeno nacionalnim pravom.
- Nakon što je provelo procjenu, nacionalno nadležno tijelo 1) predlaže ESB-u da izda odobrenje za rad za banku X ili 2) odbija zahtjev na temelju nacionalnog

²¹ članak 8. CRD-a i članak 4. stavak 1. točka (a) i članak 14. Uredbe o SSM-u

prava i o tome obavještava podnositelja zahtjeva.²² ESB u primjenjivom zakonskom roku, uzimajući u obzir eventualna razdoblja privremenog prekida, donosi odluku na temelju vlastite procjene i nacrtu prijedloga za izdavanje odobrenja za rad koji mu je dostavilo nacionalno nadležno tijelo.²³

3.2 Vremensko usklađenje usporednih postupaka

Kada se u vezi s postupkom izdavanja odobrenja za rad pokrenu povezani postupci, ESB će nastojati postići vremenski usklađenu procjenu.²⁴ Kada u postupcima sudjeluje nekoliko nacionalnih nadležnih tijela, podnositelj zahtjeva trebao bi pravodobno podnijeti potrebne zahtjeve svim odgovarajućim nacionalnim nadležnim tijelima kako bi se omogućilo vremensko usklađenje u svim jurisdikcijama. ESB smatra dobrom praksom kada podnositelji zahtjeva započnu razgovore s nadzornim tijelima prije podnošenja zahtjeva, osobito kada je riječ o složenim postupcima (vidi odlomak o fazi prije podnošenja zahtjeva u odjeljku 3.1. Primjenjivi vremenski okviri). Ti razgovori mogu pomoći podnositelju zahtjeva da bolje razumije postupovne uvjete i u ranoj fazi otkloni moguće poteškoće, čime se pridonosi koordinaciji postupka, posebno ako je uključeno više jurisdikcija.

Investicijska društva

Postupak izdavanja odobrenja za rad investicijskom društvu koje ispunjava uvjete za kreditnu instituciju mogao bi biti pokretač povezanih postupaka. Iako bi se takvi postupci u načelu trebali koordinirati jednako kao postupci izdavanja odobrenja za rad klasičnim kreditnim institucijama, valja napomenuti da se u postupku izdavanja odobrenja za rad investicijskom društvu mogu postaviti dodatni posebni postupovni uvjeti. Na primjer, nakon što investicijsko društvo dobije odobrenje za rad kao kreditna institucija, na njega se prestaje primjenjivati sustav jedinstvene putovnice iz Direktive o tržištu financijskih instrumenata²⁵ i počinje primjenjivati sustav jedinstvene putovnice u skladu s CRD-om. Zbog toga je potrebno dostaviti nove obavijesti povezane s jedinstvenom putovnicom. Osim toga, najbolje bi bilo kada bi se postupak povezan s jedinstvenom putovnicom i donošenje odluke o izdavanju odobrenja za rad kao kreditna institucija vremenski uskladili kako bi se izbjegli poremećaji u poslovanju.

²² Vidi članke od 73. do 78. Okvirne uredbe o SSM-u.

²³ ESB može na temelju vlastite procjene odbiti zahtjev i u skladu s tim donijeti negativnu odluku.

²⁴ Primjeri povezanih postupaka koji bi se mogli pokrenuti usporedno s postupkom izdavanja odobrenja za rad uključuju postupak povezan s jedinstvenom putovnicom, procjenu značajnosti, odobrenje ili izuzeće (mješovitog) financijskog holdinga i stjecanje kvalificiranih udjela.

²⁵ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349)

4 Opseg zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad

U postupku izdavanja odobrenja za rad ESB-ova je uloga provesti sljedeće:

- provjeriti ispunjava li subjekt uvjete iz definicije kreditne institucije iz članka 4. stavka 1. točke (1) CRR-a i, zajedno s nacionalnim nadležnim tijelom, pobrinuti se za to da su u trenutku izdavanja odobrenja za rad ispunjeni svi pravni zahtjevi
- u skladu s tim izdati odobrenje za rad kreditne institucije na početku poslovanja subjekta ili, ako je primjenjivo, izmijeniti sadržaj postojećeg odobrenja za rad, npr. u vezi s opsegom dopuštenih bankovnih aktivnosti (u slučaju jurisdikcija bez sustava univerzalnog odobrenja).

Nadzorna tijela moraju pojedinačno procijeniti svaku situaciju i transakciju koja bi mogla utjecati na potrebu da subjekt zatraži odobrenje za rad kao kreditna institucija kako bi utvrdila je li doista potrebno odobrenje za rad, a ne neki drugi oblik odobrenja nadzornog tijela. Ti aspekti detaljnije se objašnjavaju u sljedećim odjeljcima.

4.1 Definicija kreditne institucije

U skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (1) CRR-a „kreditna institucija” znači društvo čija je djelatnost bilo što od sljedećeg:

- (a) primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti te odobravanje kredita za vlastiti račun
- (b) obavljanje bilo koje od aktivnosti iz odjeljka A točaka 3. i 6. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU ako društvo nije trgovac robom i emisijskim jedinicama, subjekt za zajednička ulaganja, društvo za osiguranje ili investicijsko društvo izuzeto od obveze dobivanja odobrenja za rad kao kreditna institucija u skladu s člankom 8.a CRD-a i ako su ispunjeni određeni kvantitativni pragovi.

Točka (a) odnosi se na „klasične kreditne institucije”, a točka (b) na „investicijska društva 1. kategorije”.²⁶

²⁶ Vidi bilješku 10.

4.1.1 Primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti te odobravanje kredita za vlastiti račun

U članku 4. stavku 1. točki (1) podtočki (a) CRR-a utvrđuje se da poslovanje društva koje ispunjava uvjete za kreditnu instituciju kumulativno mora obuhvaćati dvije ključne bankovne aktivnosti: 1) primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti i 2) odobravanje kredita za vlastiti račun.

Ključni elementi te definicije kreditne institucije (kao što su „depoziti”, „ostala povratna sredstva”, „kreditni za bespovratna sredstva” i „javnost”) nisu definirani CRR-om. Jedina definicija pojma „depozit” u pravu Unije može se pronaći u članku 2. stavku 1. točki 3. Direktive o sustavima osiguranja depozita²⁷. Osim toga, ti su pojmovi različito definirani u nacionalnom zakonodavstvu različitih država članica.²⁸

Ne dovodeći u pitanje definicije tih pojmova u nacionalnom zakonodavstvu, kako bi ih sva nadležna tijela shvatila na isti način, u odjeljku 5.1. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu navode se ključni aspekti koje valja uzeti u obzir pri njihovu tumačenju.²⁹

Sredstva primljena u vezi s pružanjem posebnih usluga, kao što su platne usluge ili izdavanje elektroničkog novca, izričito su isključena iz pojma „depozit”.³⁰ Stoga se podnositelji zahtjeva koji pružaju samo te usluge ne bi trebali smatrati kreditnim institucijama.

²⁷ Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149), kako je prenesena u nacionalno pravo. U skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 3. te direktive „depozit” znači svaki potražni saldo koji proizlazi iz sredstava preostalih na računu ili privremenih situacija proizašlih iz uobičajenih bankovnih transakcija koje kreditna institucija mora isplatiti prema primjenjivim zakonskim i ugovornim uvjetima, uključujući oročeni depozit i štedni depozit, ali isključujući potražni saldo ako:

(a) se njegovo postojanje može dokazati jedino financijskim instrumentom, kako je definirano člankom 4. stavkom 17. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, osim ako se radi o štednom proizvodu koji se evidentira pomoću potvrde o depozitu koja je izdana imenovanoj osobi i koji postoji u državi članici 2. srpnja 2014.;
(b) njegova glavnica ne može se isplatiti po nominali;
(c) glavnica je naplativa samo po nominali prema posebnom jamstvu ili sporazumu koji pruža kreditna institucija ili treća strana”.

²⁸ Vidi i [Opinion of the European Banking Authority on elements of the definition of credit institution under Article 4\(1\), point 1, letter \(a\) of Regulation \(EU\) No 575/2013 and on aspects of the scope of the authorisation](#) (EBA/OP/2020/15).

²⁹ Vidi i EBA-ino Mišljenje iz prethodne bilješke.

³⁰ Za više informacija vidi članak 18. stavak 3. Direktive 2015/2366/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35), kojim se propisuje da novčana sredstva koja institucije za platni promet prime od korisnika platnih usluga ne predstavljaju depozite, i članak 6. stavak 3. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7).

Investicijska društva

Prema definiciji „kreditne institucije” iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) CRR-a, primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za vlastiti račun nije uvjet da bi se investicijska društva 1. kategorije smatrala kreditnim institucijama. Podložno nacionalnom pravu, investicijsko društvo 1. kategorije koje uz investicijske usluge želi nuditi tradicionalne bankovne usluge (*to jest* primanje depozita i odobravanje kredita) mora imati odobrenje za rad kao klasična kreditna institucija u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (1) podtočkom (a) CRR-a. To odobrenje mora dobiti u fazi početnog zahtjeva ili poslije tako što će zatražiti proširenje odobrenja za rad koje mu je izdano na osnovi usklađenosti s definicijom iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) CRR-a.³¹

4.1.2 Usklađenost s definicijom

Kada je riječ o klasičnim kreditnim institucijama, društvo mora obavljati obje djelatnosti u skladu s definicijom, tj. 1) primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava i 2) odobravanje kredita, kako bi ga se smatralo kreditnom institucijom.^{32, 33, 34, 35} Ako nije potpuno jasno da društvo obavlja te dvije osnovne bankovne djelatnosti, ESB će ispitati temeljne razloge za to i provesti usmjerenu analizu.

Premda podnositelj zahtjeva naposljetku mora obavljati obje djelatnosti da bi ga se smatralo kreditnom institucijom, moguća je određena fleksibilnost u razdoblju postupnog uvođenja djelatnosti (npr. prvih 12 mjeseci) nakon izdavanja odobrenja.

Ako poslovni plan ne omogućuje redovitu provedbu obiju osnovnih djelatnosti nakon razumnog razdoblja povećanja opsega poslovanja, podnositelj zahtjeva trebao bi

³¹ Vidi uvodnu izjavu 40. Uredbe o investicijskim društvima: „Velikim investicijskim društvima pretvorenima u kreditne institucije trebalo bi biti dopušteno primiti depozite ili ostala povratna sredstva od javnosti te odobravati kredite za vlastiti račun tek nakon što dobiju odobrenje za te aktivnosti u skladu s Direktivom 2013/36/EU. Provođenje svih takvih aktivnosti, uključujući primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti te odobravanje kredita za vlastiti račun, ne bi trebalo biti nužan uvjet da bi se društva smatrala kreditnim institucijama. Izmjena definicije kreditne institucije uvedena ovom Uredbom stoga ne bi smjela dovoditi u pitanje nacionalne sustave za izdavanje odobrenja koje države članice provode u skladu s Direktivama 2013/36/EU i (EU) 2019/2034, uključujući sve odredbe koje države članice mogu smatrati primjerenima za potrebe pojašnjavanja aktivnosti koje je velikim investicijskim društvima obuhvaćenima izmijenjenom definicijom kreditnih institucija dopušteno obavljati.”

³² ESB prima na znanje EBA-ino mišljenje; vidi [Opinion of the European Banking Authority on matters relating to the perimeter of credit institutions](#) (EBA/OP/2014/12).

³³ ESB prima na znanje EBA-ino mišljenje; vidi [Opinion of the European Banking Authority on elements of the definition of credit institution under Article 4\(1\), point 1, letter \(a\) of Regulation \(EU\) No 575/2013 and on aspects of the scope of authorisation](#) (EBA/OP/2020/15).

³⁴ Ako opći bonitetni okvir za kreditne institucije nije pravi i najprimjereniji okvir za djelatnosti koje se namjeravaju obavljati i postoji primjereniji posebni regulatorni režim, npr. za izdavanje e-novca i pružanje platnih usluga, odgovarajuće nacionalno nadležno tijelo navest će to.

³⁵ U skladu s nacionalnim pravom popis financijskih djelatnosti za koje je potrebno odobrenje za rad može uključivati i djelatnosti koje nisu uvrštene u Prilog I. CRD-u. Više pojedinosti može se pronaći u odjeljku 4.2.4. Vodiča.

ponovno razmotriti svoj zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao kreditna institucija i provjeriti ne bi li mu, na primjer, bio prikladniji neki drugi regulatorni režim.

4.2 Slučajevi u kojima je potrebno provesti postupak izdavanja odobrenja za rad

4.2.1 Izdavanje novog odobrenja za rad

Odobrenje za početak poslovanja klasične kreditne institucije primjenjuje se na djelatnosti obuhvaćene definicijom kreditne institucije iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (a) CRR-a i uključuje sve djelatnosti koje podliježu međusobnom priznavanju u skladu s Prilogom I. CRD-u (vidi okvir u nastavku pod naslovom Popis djelatnosti koje podliježu međusobnom priznavanju). Primjenjuje se i na druge regulirane djelatnosti za koje je, u skladu s nacionalnim pravom, potrebno izdati odobrenje u bonitetne svrhe.

Popis djelatnosti koje podliježu međusobnom priznavanju

Popis djelatnosti koje podliježu međusobnom priznavanju iz Priloga I. CRD-u obuhvaća sljedeće:

1. primanje depozita i ostalih povratnih sredstava
2. kreditiranje, uključujući *inter alia*: potrošački kredit, ugovore o kreditu koji se odnose na nekretnine, otkup potraživanja s regresom ili bez njega, financiranje trgovačkih transakcija (uključujući izvozno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja osiguranih financijskim instrumentima (engl. *forfeiting*))
3. financijski lizing
4. usluge platnog prometa koje su definirane u članku 4. stavku 3. Direktive (EU) 2015/2366
5. izdavanje ostalih sredstava plaćanja i upravljanje njima (npr. putnički čekovi i bankovne mjenice) ako ta djelatnost nije obuhvaćena točkom 4.
6. jamstva i preuzete obveze
7. trgovanje za vlastiti račun ili za račun klijenata: (a) instrumentima tržišta novca (čekovima, mjenicama, certifikatima o depozitu itd.); (b) deviznim sredstvima; (c) financijskim budućnosnicama i opcijama; (d) valutnim i kamatnim instrumentima; (e) prenosivim vrijednosnim papirima
8. sudjelovanje u izdavanju vrijednosnih papira i pružanje usluga povezanih sa spomenutim izdanjima

9. savjetovanje društava u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom i povezanim pitanjima te savjetovanje i usluge u vezi sa spajanjima odnosno pripajanjima i kupnjom društava
10. posredovanje pri sklapanju poslova na novčanom tržištu
11. upravljanje portfeljima i savjetovanje
12. skrbništvo nad vrijednosnim papirima i upravljanje vrijednosnim papirima
13. usluge vezane uz poslove kreditiranja
14. usluge iznajmljivanja sefova
15. izdavanje elektroničkog novca, uključujući tokene elektroničkog novca, kako su definirani u članku 3. stavku 1. točki 7. Uredbe o tržištima kriptovaluta³⁶
16. izdavanje tokena vezanih uz imovinu, kako su definirani u članku 3. stavku 1. točki 6. Uredbe o tržištima kriptovaluta
17. usluge povezane s kriptovalutom, kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 16. Uredbe o tržištima kriptovaluta.³⁷

Investicijska društva

Investicijska društva 1. kategorije dobivaju odobrenje za rad kao kreditne institucije u skladu s člankom 8.a CRD-a, kako je umetnut člankom 62. Direktive o investicijskim društvima. To im odobrenje omogućuje da nastave obavljati djelatnosti iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) CRR-a ako ispunjavaju jedan od uvjeta navedenih u nastavku.

1. Investicijsko društvo koje ispunjava kvantitativne zahtjeve iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) podpodtočaka od i. do ii. i kvalitativne zahtjeve iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) podpodtočke iii. CRR-a može nastaviti obavljati te djelatnosti ako je zatražilo odobrenje za rad kao kreditna institucija do 27. prosinca 2020.
2. Investicijsko društvo koje ne ispunjava spomenute kvantitativne i kvalitativne zahtjeve može nastaviti obavljati te djelatnosti najdulje do trenutka u kojem nastupi jedan od događaja iz članka 8.a stavka 1. točke (a) ili (b) CRD-a. Tim se odredbama investicijskim društvima koja pružaju investicijske usluge klijentima u drugim državama članicama, na temelju slobode pružanja usluga ili osnivanjem podružnica u državama članicama koje nisu njihove matične države članice, omogućuje nastavak pružanja tih usluga u sklopu sustava jedinstvene putovnice iz Direktive o tržištu financijskih instrumenata dok ne dobiju odobrenje za rad kao kreditna institucija.

³⁶ Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptovaluta i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40)

³⁷ Na usluge i djelatnosti iz odjeljaka A i B Priloga I. Direktivi o tržištu financijskih instrumenata, kada se odnose na financijske instrumente iz odjeljaka C Priloga I. toj direktivi, primjenjuje se međusobno priznavanje u skladu s CRD-om.

Nakon što investicijsko društvo 1. kategorije dobije odobrenje za rad kao kreditna institucija u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (1) podtočkom (b) CRR-a, može se početi koristiti sustavom bankovnih putovnica, kako je definiran u članku 35. i sljedećim odredbama CRD-a, što će mu omogućiti nastavak obavljanja djelatnosti trgovanja za vlastiti račun i pružanja usluge provedbe ponude i/ili prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa. Investicijsko društvo koje postane investicijsko društvo 1. kategorije zato što je prekoračilo pragove iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) podpodtočaka od i. do iii. CRR-a ili zbog promjena poslovnog modela mora podnijeti zahtjev za odobrenje za rad kao kreditna institucija radi usklađenosti s bonitetnim zahtjevima okvira CRR-a/CRD-a. O nacionalnom pravu kojim se prenosi članak 8.a CRD-a ovisi može li investicijsko društvo 1. kategorije dobiti odobrenje za obavljanje djelatnosti iz Priloga I. CRD-u.

4.2.2 Univerzalno odobrenje i odobrenje za svaku pojedinačnu djelatnost

U nekim državama u sklopu SSM-a³⁸ primjenjuje se pojam univerzalnog odobrenja, što znači da ESB-ova odluka o izdavanju odobrenja za rad obuhvaća sve djelatnosti iz Priloga I. CRD-u, koje su spomenute u okviru Popisa djelatnosti koje podliježu međusobnom priznavanju. U drugim državama članicama odobrenje se izdaje za pojedinačne djelatnosti i obuhvaća samo točno određene djelatnosti za koje je izdano (vidi odjeljak 5.2. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu).

Investicijska društva

Nacionalnim pravom utvrđuje se u kojem opsegu investicijska društva 1. kategorije mogu dobiti odobrenje za obavljanje djelatnosti koje nisu spomenute u odjeljku A točkama 3. i 6. Priloga I. Direktivi o tržištu financijskih instrumenata, odnosno djelatnosti obuhvaćenih definicijom iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (b) CRR-a.

4.2.3 Premještanje sjedišta / mjesta registracije iz jedne države u sklopu SSM-a u drugu

Budući da se odobrenje izdaje na temelju prava Unije, kako je preneseno u mjerodavno nacionalno pravo, u slučajevima kada kreditna institucija namjerava promijeniti mjesto registracije ili premjestiti sjedište u drugu državu (tj. drugu državu članicu EU-a koja sudjeluje u SSM-u), odobrenje za rad ne može se jednostavno prenijeti. Kreditnoj instituciji stoga je potrebno novo odobrenje ESB-a u skladu s nacionalnim pravom države u koju će premjestiti sjedište.

³⁸ Te su države članice Belgija, Estonija, Irska, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Cipar, Latvija, Luksemburg, Malta, Nizozemska i Portugal.

4.2.4 Zahtjevi povezani s izdavanjem odobrenja u skladu s nacionalnim pravom

Djelatnosti regulirane nacionalnim pravom mogu nadilaziti one iz Priloga I. CRD-u i gornjeg okvira. Kada kreditna institucija prije početka obavljanja određene financijske djelatnosti prema nacionalnom pravu mora dobiti odobrenje, ESB je dužan donijeti odluku o izdavanju odobrenja čak i ako ta djelatnost nije među djelatnostima iz popisa u Prilogu I. CRD-u jer takav zahtjev za dobivanje odobrenja podupire nadzornu funkciju dodijeljenu ESB-u na temelju prava Unije.³⁹

4.2.5 Proširenje odobrenja za rad

Kada je riječ o izdavanju odobrenja za pojedinačne djelatnosti, kreditna institucija, kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki (1) podtočki (a) CRR-a, dužna je podnijeti zahtjev za proširenje odobrenja za rad ako namjerava obavljati 1) novu reguliranu djelatnost iz Priloga I. CRD-u i gornjeg okvira Popis djelatnosti koje podliježu međusobnom priznavanju koja još nije obuhvaćena njezinim postojećim odobrenjem za rad ili 2) novu reguliranu djelatnost koja, u skladu s nacionalnim pravom, podliježe odobrenju u bonitetne svrhe.

Investicijska društva

Za investicijska društva 1. kategorije proširenje odobrenja za rad podliježe nacionalnom pravu (vidi okvire u odjeljcima 4.2.1. i 4.2.2. koji se odnose na investicijska društva).⁴⁰

4.2.6 Promjena kategorije odobrenja za rad

Ako su nacionalnim pravom propisane različite kategorije odobrenja za rad u okviru definicije kreditne institucije iz CRR-a (npr. „standardne” kreditne institucije i „specijalizirane” kreditne institucije), odluka o izdavanju odobrenja za rad izdaje se na temelju procjene posebnih djelatnosti koje će se obavljati u odnosu na svaku kategoriju. U načelu i u skladu s odredbama nacionalnog prava promjena kategorije

³⁹ U skladu s člankom 78. stavkom 5. Okvirne uredbe o SSM-u „[o]dluka o davanju odobrenja obuhvaća djelatnosti podnositelja zahtjeva kao kreditne institucije kako je propisano mjerodavnim nacionalnim pravom [...]”.

⁴⁰ Ako investicijsko društvo 1. kategorije namjerava primiti depozite ili ostala povratna sredstva od javnosti te odobravati kredite za vlastiti račun, ovisno o okolnostima i o nacionalnom pravu subjekt će možda morati podnijeti zahtjev za promjenu odobrenja za rad kako bi se njime obuhvatile djelatnosti iz članka 4. stavka 1. točke (1) podtočke (a) CRR-a. Vidi i uvodnu izjavu 40. Uredbe o investicijskim društvima i Delegiranu uredbu (EU) 2022/2579. Na primjer, prema francuskom pravu odobrenje za rad u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (1) podtočkom (b) CRR-a jest specijalizirano i ta specijalizirana kreditna institucija „smije obavljati samo poslove koji proizlaze iz točno određenih zakonskih i regulatornih odredaba ili iz odluke o odobrenju koja se odnosi na nju” (članak L513-1. francuskog Monetarnog i financijskog zakonika).

zahtijeva drukčiju procjenu te bi stoga trebalo izdati odluku o izdavanju odobrenja za rad.

4.2.7 Promjena pravnog oblika

U slučaju promjene pravnog oblika kreditne institucije moglo bi biti potrebno provesti postupak izdavanja odobrenja za rad ako ta promjena dovodi do situacije u kojoj postojeće odobrenje za rad ne obuhvaća u dovoljnoj mjeri poslovanje ili druge aspekte subjekta (ili u iznimnim slučajevima kada uopće ne postoji odobrenje za rad). U tom slučaju bilo bi potrebno novo ili prošireno odobrenje za rad.

Ako zbog promjene pravnog oblika nije potrebno donijeti odluku o odobrenju za rad, ipak bi mogle biti potrebne druge vrste odobrenja nadzornih tijela, na primjer zbog promjene osnivačkih dokumenata kreditne institucije, kao što je statut.

4.2.8 Prijenosi odobrenja za rad, spajanja odnosno pripajanja i podjele, prijelazne banke i privremene kreditne institucije

Opće je načelo da se odobrenje za rad izdano određenom subjektu ne može prenijeti na drugi subjekt.

Ako dođe do spajanja dviju kreditnih institucija koje nemaju odobrenje za rad za iste djelatnosti odnosno pripajanja jedne takve institucije drugoj, potrebna je nova odluka o izdavanju odobrenja za rad. Ako institucija kojoj je pripojena kreditna institucija nije kreditna institucija ili nema odobrenje za rad za određene djelatnosti institucije koja joj je pripojena i koja stoga više ne postoji (npr. zato što se ne primjenjuje pojam univerzalnog odobrenja za pružanje bankovnih usluga), potrebna je nova odluka o izdavanju odobrenja za rad ili, u skladu s posebnim zahtjevima nacionalnog prava, proširenje odobrenja za rad institucije kojoj je pripojena druga institucija. Osim toga, za spajanje odnosno pripajanje istodobno mogu biti potrebne odluke o odobrenju za rad i drugim primjenjivim odobrenjima (nadzornih tijela), koje možda donose različita tijela. ESB smatra dobrom praksom kada podnositelji zahtjeva u ranoj fazi postupka započnu razgovore s nadzornim tijelima prije podnošenja zahtjeva kako bi se pojasnili postupovni aspekti, zahtjevi za informacije i vremenski okviri.

Članci 27.h, 27.i i 27.j CRD-a odnose se na područje primjene, zahtjeve za obavješćivanje i kriterije za procjenu spajanja odnosno pripajanja i podjela. Valja napomenuti da se procjena spajanja odnosno pripajanja ili podjele ne provodi kao samostalni postupak kada bi se provodila istodobno s postupkom izdavanja odobrenja za rad u skladu s člankom 8. CRD-a. U tom slučaju procjena odobrenja za rad obuhvaća i procjenu spajanja odnosno pripajanja ili podjele, uključujući plan provedbe.

4.2.8.1 Prijelazne banke

U slučaju prijenosa djelatnosti kreditne institucije u sanaciji na prijelaznu banku (članci 40. i 41. Direktive o oporavku i sanaciji banaka, (engl. *Bank Recovery and Resolution Directive*, BRRD)⁴¹), prijelazna banka podložna je postupku izdavanja odobrenja za rad jer se odobrenje za rad subjekta u sanaciji ne može prenijeti.⁴² U tim slučajevima u skladu s člankom 41. stavkom 1. BRRD-a kada je to potrebno za postizanje ciljeva sanacije, prijelazna banka može biti osnovana i dobiti odobrenje za rad bez usklađivanja sa svim zahtjevima iz CRD-a na kratko razdoblje na početku njezina poslovanja. Ako ESB odluči izdati takvo odobrenje na zahtjev sanacijskog tijela, mora navesti razdoblje u kojem je prijelazna institucija izuzeta od ispunjavanja tih zahtjeva (članak 41. stavak 1. BRRD-a).

Ovisno o slučaju, izdavanje odobrenja za rad prijelaznim bankama provodi se u suradnji s drugim tijelima, posebno s Jedinstvenim sanacijskim odborom i/ili nacionalnim tijelom za sanaciju. Po potrebi mogu biti uključena i druga tijela.

4.2.8.2 Privremene kreditne institucije

Katkad je za provedbu transakcije potrebno da se određene bankovne aktivnosti izdvoje i prenesu na novi subjekt prije nego što se te aktivnosti mogu spojiti s predviđenim stjecateljem.⁴³ Ti se subjekti nazivaju privremenim kreditnim institucijama jer obično postoje tek kratko vrijeme. Ako privremena kreditna institucija ispunjava uvjete iz definicije kreditne institucije iz CRR-a, odnosno ako se na prenesene aktivnosti primjenjuje CRR, potrebno joj je odobrenje za rad kao kreditnoj instituciji. Međutim, moguće je izuzeće na pojedinačnoj osnovi za privremene subjekte čiji je očekivani životni vijek ograničeno razdoblje potrebno za zaključenje pravnih poslova povezanih sa spajanjem. U takvim slučajevima ESB smatra dobrom praksom kada podnositelji zahtjeva u ranoj fazi, prije podnošenja zahtjeva, započnu razgovore s nadzornim tijelom.

⁴¹ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190)

⁴² Prijelazna banka institucija je koja je u potpunom ili djelomičnom vlasništvu jednog ili više tijela javne vlasti ili koju kontrolira sanacijsko tijelo a glavna joj je svrha osigurati nastavak pružanja osnovnih financijskih usluga klijentima propadajuće institucije i nastavak obavljanja osnovnih financijskih djelatnosti.

⁴³ Primjer bi bio slučaj u kojem grupa proda društvo kćer a određene aktivnosti društva kćeri ostanu u grupi. Aktivnosti koje ostaju u grupi mogu se, na primjer, izdvojiti i prenijeti na novi pravni subjekt i potom spojiti s drugim subjektom grupe.

5 Procjena

5.1 Opći zahtjevi

Nadzorna tijela procjenjuju sve zahtjeve za izdavanje odobrenja za početak poslovanja kreditne institucije, među ostalim izmjene postojećih odobrenja za rad (uključujući proširenja odobrenja za rad) i zahtjeve investicijskih društava 1. kategorije u skladu s člancima od 10. do 14. CRD-a, kako su preneseni u nacionalno pravo i detaljnije opisani u odjeljcima od 7. do 10. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu.

Nadzorna procjena obuhvaća sljedeća područja:

- program rada, organizacijsku strukturu i poslovni plan kreditne institucije koja podnosi zahtjev
- kapital u trenutku izdavanja odobrenja za rad, uključujući iznos, izvore i vrijeme kapitalizacije kreditne institucije koja podnosi zahtjev
- procjene sposobnosti i primjerenosti upravljačkog tijela u upravljačkoj i nadzornoj funkciji kreditne institucije koja podnosi zahtjev
- procjenu prikladnosti izravnih i neizravnih dioničara kreditne institucije koja podnosi zahtjev
- pitanja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma s bonitetnog stajališta (u granicama objašnjenja u odjeljku 6. Vodiča).

Ta područja procjene obrađuju se u sljedećim odjeljcima.

5.2 Program rada, organizacijska struktura i poslovni plan

U ovom se odjeljku daje opći pregled različitih elemenata koji proizlaze iz tumačenja odgovarajućih politika.^{44, 45} On obuhvaća sljedećih šest glavnih područja:

- 1) procjenu poslovnog plana, 2) upravljačko tijelo, 3) organizacijsku strukturu, 4) unutarnje kontrole i okvir upravljanja rizicima, 5) IT infrastrukturu i politiku IKT-a,

⁴⁴ Ovaj odjeljak obuhvaća pitanja iz članka 10. stavaka 1. i 2. CRD-a, koji se odnose na organizacijsku strukturu i aranžmane (upravljanja) kreditne institucije koja podnosi zahtjev te na njezine procese i mehanizme. Obuhvaća i članak 13. CRD-a, koji se odnosi na stvarno vođenje kreditne institucije koja podnosi zahtjev.

⁴⁵ U skladu s Delegiranom uredbom Komisije o izdavanju odobrenja za rad potrebno je osigurati da se kreditnom institucijom koja podnosi zahtjev dobro, razborito i pouzdano upravlja. U člancima 5. i 7. Delegirane uredbe, zajedno s njezinim Prilogom I., navode se pojedinosti o glavnim informacijama koje treba dostaviti kako bi se provela takva procjena. Sa stajališta procjene odjeljak 9. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu odnosi se na interno upravljanje kreditne institucije koja podnosi zahtjev. Upućivanja na odgovarajuće smjernice mogu se pronaći u točki 128. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu.

operativnu otpornost te plan i politiku kontinuiteta poslovanja i 6) aranžmane za eksternalizaciju.

5.2.1 Procjena poslovnog plana

U odjeljku 7. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu posebno se objašnjavaju metodologija i elementi koje bi nadležna tijela trebala procijeniti kako bi donijela mišljenje o održivosti poslovnog modela podnositelja zahtjeva i njegovoj sposobnosti da tijekom razdoblja planiranja ispunjava bonitetne zahtjeve. Osim toga, ESB-ov Vodič o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima sadržava dodatne informacije o metodologiji koja se primjenjuje za nadzornu procjenu poslovnih planova.⁴⁶

Jedan je od elemenata uvedenih u EBA-inim Smjernicama o zajedničkoj metodologiji za procjenu očekivanje da stresni scenarij koji dostavlja kreditna institucija koja podnosi zahtjev bude „ozbiljan, ali moguć”. Kako bi provjerila je li stresni scenarij koji je dostavila kreditna institucija koja podnosi zahtjev ozbiljan, ali moguć, nadzorna tijela procijenit će je li taj stresni scenarij općenito razmjernan profilu rizičnosti i poslovnom modelu podnositelja zahtjeva te vrsti, opsegu i složenosti njegovih djelatnosti u skladu s načelom proporcionalnosti, kako je predviđeno spomenutim smjernicama. Nadzorna tijela potom će procijeniti:

- ozbiljnost pretpostavki stresa, i to razmatranjem pozadinske statističke analize faktora i parametara rizika, uključujući prema potrebi vjerojatnost ili učestalost pojave
- metodologije koje se primjenjuju za pretvaranje scenarija u regulatorne i gospodarske učinke na kapital, a posebno za pretvaranje faktora rizika u relevantne parametre rizika (npr. vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza, gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza, otpisi, korektivni faktori fer vrijednosti itd.); nadzorna tijela procijenit će i jesu li makroekonomske pretpostavke barem usklađene sa službenim općeprihvaćenim pesimističnim prognozama ili scenarijima iz EBA-ina testiranja otpornosti na stres na razini EU-a, ako su dostupni/primjenjivi
- pretpostavlja li se da će do stresnih događaja doći u trenutku projekcijskog razdoblja kad imaju najveći utjecaj
- kvantifikaciju i objave neto učinka dostupnih upravljačkih mjera (bez izravnih ili neizravnih troškova) zajedno i pojedinačno, pri čemu se u obzir uzima i međusobna povezanost tih mjera
- kvantifikaciju i objave neto učinka dostupnih upravljačkih mjera odvojeno od učinka stresnog događaja (tj. učinak stresnog scenarija prije i nakon provedbe upravljačkih mjera)

⁴⁶ Vidi [Vodič o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima](#) na mrežnim stranicama ESB-a o nadzoru banaka.

- pitanje vremena kao činitelja pri kvantificiranju neto učinka upravljačkih mjera (za provedbu nekih upravljačkih mjera potrebno je minimalno vrijeme)
- bi li se u slučaju stresa upravljačke mjere pokazale nedostupnima ili neekonimičnima
- je li provedbeni plan realističan i prihvatljiv s bonitetnog stajališta; procjena bi trebala biti razmjerna posebnim pojedinostima slučaja, uzimajući u obzir veličinu, složenost i profil rizičnosti subjekata uključenih u predloženu operaciju; pritom bi trebalo voditi računa i o opsegu mogućih sinergija među subjektima s obzirom na usklađenost s bonitetnim zahtjevima.⁴⁷

U posebnim slučajevima u kojima se smatra da zbog prirode poslovnog modela iz poslovnog plana proizlaze povećani rizici (npr. u slučaju financijskotehnoških banaka) ESB procjenjuje i izlazni plan podnositelja zahtjeva. U izlaznom planu utvrđuje se kako podnositelj zahtjeva uredno i na vlastitu inicijativu može prestati s poslovanjem a da pritom zadrži solventnost, ne nanese štetu klijentima i ne stvori poremećaje u financijskom sustavu ili potrebu za regulatornom intervencijom.⁴⁸

5.2.2 Upravljačko tijelo

U odjeljku 9.2. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu opisuje se nadzorna procjena u odnosu na upravljačko tijelo. Među ostalim, nadležna tijela procjenjuju prikladnost članova upravljačkog tijela i, prema potrebi, nositelja ključnih funkcija (vidi odjeljak 5.4. Vodiča). Osim toga, upućuje se na EBA-ine Smjernice o internom upravljanju te zajedničke EBA-ine i ESMA-ine Smjernice za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija na temelju Direktive 2013/36/EU i Direktive 2014/65/EU (EBA/GL/2021/06).

5.2.3 Organizacijska struktura

Organizacijska struktura procjenjuje se u skladu s odjeljkom 9.3. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu, u kojem se opisuje procjena koju provode nadležna tijela s obzirom na glavne aspekte organizacijske strukture.

5.2.4 Okvir unutarnje kontrole i upravljanja rizicima

U odjeljku 9.4. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu utvrđuje se kako nadležna tijela procjenjuju okvir unutarnje kontrole i upravljanja rizicima

⁴⁷ To se primjenjuje ako procjena odgovarajućeg odobrenja za rad obuhvaća i procjenu odgovarajućeg spajanja odnosno pripajanja ili podjele u skladu s člancima 27.h, 27.i i 27.j CRD-a.

⁴⁸ ESB obično ocjenjuje i posebne pokretače izlaznog plana, koji su uglavnom u skladu s prirodom poslovnog modela. Ti se pokretači uglavnom određuju na temelju kvantitativnih parametara kao što su kapital, likvidnost i profitabilnost. Utvrđivanjem jasnih pragova precizno se određuje u kojem je trenutku dosegnuta granična vrijednost pokretača i u kojim je rokovima potrebno obavijestiti izravno nadležno nadzorno tijelo.

kreditnih institucija koje podnose zahtjev.⁴⁹ U člancima 4. i 5. Delegirane uredbe Komisije o izdavanju odobrenja za rad utvrđuju se zahtjevi u pogledu dokumenata koje treba dostaviti (pregled važnih politika⁵⁰ zajedno s dokumentima u kojima se opisuje unutarnja organizacija s obzirom na unutarnje kontrole).

5.2.5 IT infrastruktura i politika IKT-a, operativna otpornost te plan i politika kontinuiteta poslovanja

U skladu s primjenjivim standardima od kreditne institucije koja podnosi zahtjev očekuje se da opiše IT strukturu i okvir te dokaže njihovu valjanost, kao i da dostavi pregled odgovarajućih politika, kako je utvrđeno u Delegiranoj uredbi Komisije o izdavanju odobrenja za rad⁵¹, EBA-inim Smjernicama o zajedničkoj metodologiji za procjenu (odjeljak 9.4.8.), EBA-inim Smjernicama o upravljanju rizicima IKT-a i sigurnosnim rizicima te EBA-inim Smjernicama o procjeni rizika IKT-a u okviru postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP).

5.2.6 Eksternalizacija

Podnositelj zahtjeva mora dostaviti popis aktivnosti koje planira eksternalizirati trećim stranama pružateljima usluga (unutar ili izvan grupe čiji je subjekt dio), zajedno s odgovarajućom dokumentacijom navedenom u članku 5. stavku 1. točki (f) Delegirane uredbe Komisije o izdavanju odobrenja za rad.

Ograničenja procjena može se smatrati primjerenom ako će kreditna institucija postati dio grupe koja je već obuhvaćena europskim nadzorom banaka, ako podnositelj zahtjeva provodi politike eksternalizacije koje provodi grupa i ako su politike grupe već pozitivno ocijenjene.

⁴⁹ Pri procjeni okvira unutarnje kontrole i upravljanja rizicima važno je imati na umu da su odluke o izdavanju odobrenja za rad usmjerene na budućnost te da je teško procijeniti stvarnu učinkovitost organizacijskih struktura i mjera. Pri procjeni okvira unutarnje kontrole i upravljanja rizicima nadležna tijela trebala bi u prvom redu preispitati imaju li predviđene strukture i ustroj nedostatke koji bi utjecali na stvarnu učinkovitost nakon početka poslovanja.

⁵⁰ U članku 4. točki (g) Delegirane uredbe Komisije o izdavanju odobrenja za rad propisano je da zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kreditne institucije mora sadržavati „pregled sljedećih okvira i politika kreditne institucije koja podnosi zahtjev: i. okvir za upravljanje rizicima, u kojem se objašnjava strategija koju kreditna institucija koja podnosi zahtjev primjenjuje na visokoj razini u svrhu utvrđivanja i upravljanja rizicima za njezino poslovanje, uključujući rizike od pranja novca i financiranja terorizma, i opisuje strategija upravljanja tim rizicima te navode tolerancija rizika, izjava o sklonosti preuzimanju rizika te mjere za usklađivanje procijenjenog rizika i sklonosti preuzimanju rizika; ii. politika upravljanja likvidnosnim rizikom; iii. politika koncentracije i diversifikacije izvora financiranja; iv. politika upravljanja kolateralima; v. politika prikupljanja depozita; vi. kreditna politika; vii. politika koncentracije rizika; viii. politika rezervacija; ix. politika raspodjele dividendi; x. politika knjige trgovanja”.

⁵¹ U članku 5. stavku 1. točki (e) Delegirane uredbe Komisije o izdavanju odobrenja za rad propisano je da zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kreditne institucije mora sadržavati „iv. plan i politiku kontinuiteta poslovanja, uključujući pregled dostupnih sigurnosnih sustava i sustava oporavka te planova osiguranja dostupnosti ključnog osoblja u situacijama održavanja kontinuiteta poslovanja”.

5.3 Kapital u trenutku izdavanja odobrenja za rad

Pri procjeni kapitala kreditne institucije koja podnosi zahtjev nadzorna tijela ocjenjuju iznos, vrijeme i izvore kapitalnih priljeva ugrađenih u poslovni plan. Nadzorna tijela procjenjuju ispunjava li kreditna institucija koja podnosi zahtjev u prve tri godine poslovanja zahtjeve za inicijalni kapital⁵², kapitalne zahtjeve koji se temelje na riziku⁵³ i kapitalne zahtjeve koji se temelje na financijskoj poluzi⁵⁴ te poštuje li ograničenja velikih izloženosti⁵⁵ u osnovnom scenariju i u ozbiljnom, ali mogućem stresnom scenariju. Ta se procjena temelji na financijskim projekcijama koje je kreditna institucija koja podnosi zahtjev izradila, a nadzorna tijela temeljito provjerila i preispitala. Pri utvrđivanju potrebnog iznosa, vremena i izvora kapitala u trenutku izdavanja odobrenja za rad nadzorna tijela razlikuju ono što je potrebno da bi kreditna institucija koja podnosi zahtjev ispunila navedene kapitalne zahtjeve u prvih 12 mjeseci od onoga što je potrebno za prvih 36 mjeseci poslovanja, kako je objašnjeno u nastavku.

5.3.1 Potrebni iznos kapitala u trenutku izdavanja odobrenja za rad

Prema točki 116. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu potrebni iznos kapitala u trenutku izdavanja odobrenja za rad iznos je kapitala koji bi nakon odbitaka, bonitetnih filtara i akumuliranih gubitaka omogućio kreditnoj instituciji koja podnosi zahtjev da *tijekom prvih 36 mjeseci poslovanja* kontinuirano ispunjava zahtjeve za inicijalni kapital i kapitalne zahtjeve koji se temelje na riziku i financijskoj poluzi te da bude usklađena s ograničenjima velikih izloženosti u osnovnom scenariju i u ozbiljnom, ali mogućem stresnom scenariju. U Tablici 1. sažeto su prikazane upute iz točke 116. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu. U njoj je vidljivo šest iznosa, odnosno iznosi triju kapitalnih zahtjeva u dvama alternativnim scenarijima. Potrebni iznos kapitala u trenutku izdavanja odobrenja za rad određuje se kao najveći od tih šest iznosa. Osim toga, u slučajevima u kojima bi mogla biti važna i ograničenja velikih izloženosti, Tablica 1. može sadržavati osam iznosa (na primjer kada kreditna institucija koja podnosi zahtjev namjerava preseliti sjedište ili steći portfelj, kapitalni zahtjevi koji se odnose na velike izloženosti mogli bi biti veći od zahtijevanog kapitala za ostala tri kapitalna zahtjeva).

⁵² Inicijalni kapital fiksni je iznos propisan nacionalnim pravom države članice u kojoj je podnesen zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje bankovnih usluga kojim se prenosi članak 12. CRD-a. Prema članku 93. stavku 1. CRR-a regulatorni kapital institucije ne smije pasti ispod iznosa inicijalnog kapitala koji se zahtijevao u vrijeme izdavanja odobrenja za rad.

⁵³ dio treći CRR-a

⁵⁴ dio sedmi CRR-a

⁵⁵ dio četvrti CRR-a

Tablica 1.

Potrebni iznos kapitala u trenutku izdavanja odobrenja za rad (primjer)

	Osnovni scenarij		Stresni scenarij	
	iznos (mil. EUR)		iznos (mil. EUR)	
ukupni kapitalni zahtjev¹⁾ za prvih 36 mjeseci	36		36	
+ odbitci i bonitetni filtri za prvih 36 mjeseci	3	68	3	75
+ akumulirani gubitci za prvih 36 mjeseci	29		36	
minimalni inicijalni kapital²⁾	5		5	
+ akumulirani gubitci za prvih 36 mjeseci	29	34	36	41
omjer financijske poluge: zahtjev za prvih 36 mjeseci	50		47	
+ odbitci i bonitetni filtri za prvih 36 mjeseci	3	82	3	86
+ akumulirani gubitci za prvih 36 mjeseci	29		36	
velike izloženosti: zahtjev za prvih 36 mjeseci ³⁾				
+ odbitci i bonitetni filtri za prvih 36 mjeseci				
+ akumulirani gubitci za prvih 36 mjeseci				
potrebni iznos kapitala u trenutku izdavanja odobrenja za rad	86			

Napomena:

1) U nekim se jurisdikcijama u ukupni kapitalni zahtjev uključuje dodatni kapitalni zahtjev kako bi se pokrili dodatni rizici pokretanja poslovanja.

2) U izračunu minimalnog zahtjeva za inicijalni kapital trebalo bi, osim članka 4. stavka 1. točke (51) CRR-a, uzeti u obzir i članak 93. stavak 1. CRR-a.

3) Primjenjuje se isključivo na podnositelje zahtjeva koji u poslovnom planu predviđaju velike izloženosti.

5.3.2

Vremenski okvir i izvori potrebnog kapitala u trenutku izdavanja odobrenja za rad

U skladu s točkom 123. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu udio potrebnog iznosa kapitala koji bi kreditnoj instituciji koja podnosi zahtjev omogućio da tijekom prvih 12 mjeseci poslovanja kontinuirano ispunjava zahtjeve za inicijalni kapital i kapitalne zahtjeve koji se temelje na riziku i na financijskoj poluzi te da bude usklađena s ograničenjima velikih izloženosti u osnovnom scenariju i u ozbiljnom, ali mogućem stresnom scenariju potrebno je uplatiti prije nego što ESB izda odobrenje za početak poslovanja kreditne institucije. U Tablici 2. sažeto su prikazane upute iz točke 123. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu. U njoj je vidljivo šest iznosa, odnosno iznosi triju kapitalnih zahtjeva u dvama alternativnim scenarijima. Iznos računovodstvenog kapitala koji treba uplatiti prije nego što ESB izda odobrenje za rad određuje se kao najveći od tih šest iznosa. Osim toga, u slučajevima u kojima bi mogla biti važna i ograničenja velikih izloženosti, Tablica 2. može sadržavati osam iznosa (na primjer kada kreditna institucija koja podnosi zahtjev namjerava preseliti sjedište ili steći portfelj, kapitalni zahtjevi koji se odnose na velike izloženosti mogli bi biti veći od zahtijevanog kapitala za ostala tri kapitalna zahtjeva).

Tablica 2.

Potrebni iznos kapitala koji treba uplatiti prije nego što ESB izda odobrenje za rad (primjer)

	Osnovni scenarij		Stresni scenarij	
	iznos (mil. EUR)		iznos (mil. EUR)	
ukupni kapitalni zahtjev za prvih 12 mjeseci	12		10	
+ odbitci i bonitetni filtri za prvih 12 mjeseci	3	27	3	28
+ akumulirani gubitci za prvih 12 mjeseci	12		15	
minimalni inicijalni kapital ¹⁾	5		5	
+ akumulirani gubitci za prvih 12 mjeseci	12	17	15	20
omjer financijske poluge: zahtjev za prvih 12 mjeseci	6		5	
+ odbitci i bonitetni filtri za prvih 12 mjeseci	3	21	3	23
+ akumulirani gubitci za prvih 12 mjeseci	12		15	
velike izloženosti: zahtjev za prvih 12 mjeseci ²⁾				
+ odbitci i bonitetni filtri za prvih 12 mjeseci				
+ akumulirani gubitci za prvih 12 mjeseci				
potrebni iznos kapitala koji treba uplatiti prije nego što ESB izda odobrenje za rad	28			

Napomena:

1) U izračunu minimalnog zahtjeva za inicijalni kapital trebalo bi osim članka 4. stavka 1. točke (51) CRR-a uzeti u obzir i članak 93. stavak 1. CRR-a.

2) Primjenjuje se isključivo na podnositelje zahtjeva koji u poslovnom planu predviđaju velike izloženosti.

U skladu s člankom 6. stavkom 1. Delegirane uredbe Komisije o izdavanju odobrenja za rad kreditna institucija koja podnosi zahtjev mora dostaviti dokaze da su njezini dioničari uplatili kapital. U skladu s točkom 124. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu nadležna tijela provjeravaju je li taj kapital zaista uplaćen. Nadalje, u skladu s točkom 125. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu u slučaju da se mjerodavnim nacionalnim pravom izričito ne zahtijeva da se minimalni inicijalni kapital uplati prije nego što ESB izda odobrenje za rad, pozitivna odluka o zahtjevu za odobrenje trebala bi uključivati prethodni uvjet prema kojem odobrenje za rad stupa na snagu tek nakon uplate potrebnog iznosa kapitala.

U skladu s točkom 122. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu nadležna tijela provjeravaju je li kapital kreditne institucije koja je podnijela zahtjev za odobrenje jasno odvojen od regulatornog kapitala i imovine dioničara od trenutka kada je potrebno uplatiti kapital te je li u potpunosti i bez ograničenja dostupan odobrenoj kreditnoj instituciji.

U skladu s točkom 126. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu udio potrebnog iznosa kapitala koji bi kreditnoj instituciji koja podnosi zahtjev omogućio da u drugoj i trećoj godini poslovanja kontinuirano ispunjava zahtjeve za inicijalni kapital i kapitalne zahtjeve koji se temelje na riziku i na financijskoj poluzi te da bude usklađena s ograničenjima velikih izloženosti u osnovnom scenariju i u ozbiljnom, ali mogućem stresnom scenariju trebao bi potjecati iz izvora financiranja koji su ocijenjeni kao „odmah dostupni”. Moglo bi se dogoditi da budući priljevi kapitala čija je vrijednost u trenutku izdavanja odobrenja neizvjesna (primjerice buduća dobit dioničara, kapital prikupljen budućom inicijalnom javnom ponudom, izdavanje dužničkih vrijednosnih papira na tržištu ili prihodi od buduće prodaje

volatilne ili nelikvidne imovine) ne ispune kriterij „odmah dostupnih” izvora kapitala. Za razliku od njih, sporazumi ili ugovori o osiguravanju kapitala koje su sklopili dioničari ili planirana izdanja dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala unutar grupe ako matično društvo ima dovoljan višak kapitala mogu ispuniti kriterij „odmah dostupnih” izvora kapitala.

5.4 Procjena sposobnosti i primjerenosti upravljačkog tijela

Mora se procijeniti usklađenost članova upravljačkog tijela podnositelja zahtjeva sa zahtjevima za sposobnost i primjerenost (dalje u tekstu: prikladnost) u skladu s drugom rečenicom članka 13. stavka 1. CRD-a, kako je prenesena u nacionalno pravo.⁵⁶ To se odnosi na sve članove upravljačkog tijela, bez obzira na to obavljaju li izvršnu ili nadzornu funkciju (i bez obzira na strukturu uprave).

Ako je to primjenjivo u skladu s nacionalnim pravom, nadležna tijela procjenjuju i prikladnost nositelja ključnih funkcija. Prikladnost nositelja ključnih funkcija procjenjuje se u skladu s prijenosom CRD-a u nacionalno pravo.⁵⁷

Sama odluka o izdavanju odobrenja za rad uključuje procjenu sposobnosti i primjerenosti svih članova upravljačkog tijela i, ovisno o nacionalnom pravu, nositelja ključnih funkcija.

Za razliku od procjena sposobnosti i primjerenosti koje nadzorna tijela tijekom vremena provode u vezi s novim članovima upravljačkih tijela, procjene sposobnosti i primjerenosti budućih članova upravljačkog tijela u sklopu postupka izdavanja odobrenja za rad provodi ESB i za značajne i za manje značajne institucije. Međutim, nakon donošenja odluke o izdavanju početnog odobrenja za rad naknadna imenovanja u upravljačko tijelo ili njegove promjene neće utjecati na odluku o početnom odobrenju za rad niti će zbog njih trebati donijeti novu odluku.

Kriteriji za procjenu imenovanja u upravljačko tijelo u sklopu postupka izdavanja odobrenja za rad jednaki su onima koji se primjenjuju u uobičajenim procjenama sposobnosti i primjerenosti.⁵⁸ Ti su kriteriji dopunjeni zajedničkim ESMA-inim i EBA-inim Smjernicama za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija u skladu s Direktivom 2013/36/EU i Direktivom 2014/65/EU (EBA/GL/2021/06) te ESB-ovim Vodičem o procjenama sposobnosti i primjerenosti.⁵⁹

⁵⁶ U skladu s člankom 13. stavkom 1. CRD-a „nadležna tijela izdaju odobrenje za početak obavljanja djelatnosti kreditne institucije samo ako postoje barem dvije osobe koje stvarno vode poslovanje kreditne institucije koja podnosi zahtjev” (načelo četiri oka). S obzirom na to i ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnog prava trgovačkih društava, u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad potrebno je navesti najmanje dvije osobe koje će stvarno voditi poslovanje nove kreditne institucije.

⁵⁷ U skladu s člankom 91.a stavkom 1. CRD-a glavnu odgovornost za usklađenost nositelja ključnih funkcija sa zahtjevima za prikladnost iz iste odredbe imaju nadzirani subjekti, pri čemu za određene uloge procjenu provodi nadležno tijelo u skladu s člankom 91.a stavkom 5. CRD-a. Opseg procjene u vezi s nositeljima ključnih funkcija u postupku izdavanja odobrenja za rad u skladu je s prijenosom CRD-a u nacionalno pravo.

⁵⁸ Vidi članak 91. CRD-a, u kojem se navode 1) iskustvo, 2) ugled, 3) sukobi interesa i neovisnost mišljenja, 4) mogućnost posvećivanja dovoljno vremena i 5) kolektivna prikladnost.

⁵⁹ Vidi [Vodič o procjenama sposobnosti i primjerenosti](#) na mrežnim stranicama ESB-a o nadzoru banaka.

5.4.1 Posebni slučajevi

Budući da u postupku procjene treba primjenjivati načelo proporcionalnosti, postupak je prilagođen predviđenoj sistemskoj važnosti i očekivanom profilu rizičnosti subjekta koji podnosi zahtjev. U nastavku se navodi primjer načina na koji se načelo proporcionalnosti može primijeniti u posebnim slučajevima.

5.4.1.1 Procjena sposobnosti i primjerenosti u slučaju proširenja odobrenja za rad

Kreditne institucije koje zatraže proširenje odobrenja za rad po definiciji već imaju odobrenje za rad i nadziru ih ESB ili nacionalno nadležno tijelo a nadležno nadzorno tijelo redovito procjenjuje prikladnost članova upravljačkih tijela. Stoga se postojeći članovi upravljačkog tijela najčešće ne procjenjuju ponovno u sklopu postupka proširenja odobrenja za rad. Međutim, ako se u određenom trenutku u postupku procjene pojave nove činjenice koje bi mogle nepovoljno utjecati na sposobnost i primjerenost članova upravljačkih tijela, ESB može razmotriti mogućnost zasebne ponovne potpune procjene sposobnosti i primjerenosti.

Osim toga, ESB provodi procjene sposobnosti i primjerenosti (pojedinačnih članova upravljačkog tijela ili cijelog upravljačkog tijela):

- radi procjene novih članova upravljačkog tijela, koji će biti imenovani zbog proširenja
- radi očuvanja kolektivne prikladnosti znanja upravljačkog tijela ako proširenje znači značajnu promjenu poslovnog modela subjekta ili promjenu složenosti ili opsega njegovih usluga ili proizvoda.

5.5 Procjena dioničara u postupcima izdavanja odobrenja za rad

Prije izdavanja odobrenja za rad nadležno tijelo razmatra je li potrebna procjena dioničara nove kreditne institucije. Takva se procjena provodi u vezi sa sljedećim dioničarima:

- dioničarima koji će imati kvalificirani udio, kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (36) CRR-a
- 20 najvećih dioničara ako nema kvalificiranih udjela.

Više pojedinosti o procjeni dioničara s kvalificiranim udjelom može se pronaći u ESB-ovu [Vodiču o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima](#).

Informacije koje je potrebno dostaviti s tim u vezi navode se u člancima 8. i 9 te Prilogu II. Delegirane uredbe Komisije o izdavanju odobrenja za rad.

5.5.1 Opseg procjene: dioničari s kvalificiranim udjelom

Kriteriji koji se primjenjuju za procjenu jednog ili više dioničara s kvalificiranim udjelom jednaki su onima koji se primjenjuju za procjenu stjecatelja kvalificiranog udjela u postojećoj kreditnoj instituciji. To su sljedeći kriteriji:

- ugled (vidi odjeljak 5.2.1. ESB-ova Vodiča o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima)
- financijsko stanje (vidi odjeljak 5.2.3. ESB-ova Vodiča o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima)
- sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma (vidi odjeljak 5.2.5. ESB-ova Vodiča o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima)
- ugled, znanje, vještine i iskustvo svakog člana višeg rukovodstva koji će voditi poslovanje kreditne institucije (vidi odjeljak 5.2.2. ESB-ova Vodiča o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima)
- predviđena usklađenost institucije s bonitetnim zahtjevima (vidi odjeljak 5.2.4. ESB-ova Vodiča o postupcima povezanim s kvalificiranim udjelima).

Neće se donijeti zasebna odluka o kvalificiranim udjelima ako se nacionalnim pravom ne zahtijeva posebna samostalna odluka o usklađenosti predloženih dioničara s kriterijima povezanim s kvalificiranim udjelima. Rezultat procjene dioničara stoga se, u načelu, uključuje u odluku o odobrenju za rad.

5.5.2 Opseg procjene: 20 najvećih dioničara

Ako ne postoje dioničari s kvalificiranim udjelima, procjena će se usmjeriti na 20 najvećih dioničara ili na sve dioničare ako subjekt ima manje od 20 dioničara.

Nadzorna tijela razmotrit će informacije u svjetlu EBA-inih regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju informacije koje se dostavljaju u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad kreditne institucije⁶⁰ i EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti i važne okolnosti, primjerice veličinu sudjelujućeg udjela, značajke kreditne institucije i ulogu dioničara.

Kada više dioničara posjeduje jednak iznos dionica, teško je znati koje od njih treba uključiti u ciljanu procjenu 20 najvećih dioničara. U tom se slučaju u procjenu u pravilu uključuju svi dioničari koji posjeduju udjel u iznosu jednakom najmanjem udjelu iznad praga za 20 najvećih dioničara.

⁶⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/2580 od 17. lipnja 2022. o dopuni Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju informacije koje se dostavljaju u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad kreditne institucije i prepreke učinkovitom izvršavanju nadzornih funkcija nadležnih tijela

6 Pitanja povezana sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma s bonitetnog stajališta

Kako bi ispunio zahtjeve iz članka 14. stavka 2. i članka 23. stavka 1. točke (e) CRD-a, podnositelj zahtjeva trebao bi u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad navesti informacije koje omogućuju procjenu bi li, sa stajališta bonitetnog nadzora, iz elemenata poslovnog modela podnositelja zahtjeva, kako su navedeni u zahtjevu, mogli proizici rizici od pranja novca i financiranja terorizma koji bi ugrozili sigurnost i pouzdanost nove banke. To uključuje informacije o dioničarima s kvalificiranim udjelom. Naime, u članku 23. stavku 1. točki (e) CRD-a predviđena je procjena postoje li opravdani razlozi za sumnju da se „pranje novca ili financiranje terorizma [...] obavlja ili da je obavljeno odnosno da je bilo pokušano ili da bi predloženo stjecanje moglo povećati rizik da do toga dođe”.⁶¹ Procjena u vezi sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma usmjerena je na dva glavna elementa: 1) procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji proizlaze iz posebnog poslovnog modela (u skladu s EBA-inim Smjernicama o zajedničkoj metodologiji za procjenu, vidi npr. točku 68.) i 2) procjena načina na koji se u aranžmanima i postupcima unutarnjeg upravljanja kreditne institucije uzima u obzir rizik od pranja novca i financiranja terorizma koji proizlazi iz planiranih aktivnosti (u skladu s člankom 10. stavkom 2. i člankom 74 stavkom 1. CRD-a te EBA-inim Smjernicama o zajedničkoj metodologiji za procjenu, vidi npr. točku 129.).

U skladu s uvodnom izjavom 28. Uredbe o SSM-u nadzorne zadaće povezane sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma te provedba povezanog zakonodavstva nisu među nadležnostima prenesenima na ESB. Stoga ESB provodi procjenu s bonitetnog stajališta, tj. procjenjuje bi li pranje novca ili financiranje terorizma odnosno rizik da do njih dođe mogli ugroziti integritet podnositelja zahtjeva i/ili procjenu njegovih dioničara (uključujući procjenu podrijetla sredstava) te dobro i razborito upravljanje podnositeljem zahtjeva, primjerice u pogledu kapitala, likvidnosti, održivosti poslovnog modela i pravila upravljanja. ESB surađuje s nacionalnim nadležnim tijelima, nacionalnim tijelima za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma te financijsko-obavještajnim jedinicama u skladu s mjerodavnim nacionalnim zakonima i pravilima kao i s drugim nadležnim tijelima u skladu s člankom 56. točkom (g) i člankom 117. stavkom 5. CRD-a te s Tijelom za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (engl. *Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism*, AMLA)⁶² na temelju Memoranduma o razumijevanju od 27. lipnja 2025.

⁶¹ Vidi članak 14. stavak 2. i članak 23. stavak 1. točku (e) CRD-a. Vidi i članak 23. stavak 1. treći podstavak CRD-a: „Nadležna tijela *mogu uložiti prigovor na predloženo stjecanje ako se predloženi stjecatelj nalazi u trećoj zemlji* koja je uvrštena na popis visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u svojem režimu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2015/849, ili u trećoj zemlji na koju se primjenjuju Unijine mjere ograničavanja, i ako nadležno tijelo procijeni da to utječe na sposobnost predloženog stjecatelja da ima uspostavljene prakse i postupke koji se zahtijevaju za usklađivanje sa zahtjevima režima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma.”

⁶² AMLA je odgovorna za nadzor subjekata financijskog sektora u vezi sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma te za usklađivanje aktivnosti tijela i financijsko-obavještajnih jedinica na području sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma u EU-u.

7 Dodatne odredbe, zakonito postupanje i prelazak na kontinuirani nadzor

7.1 Primjena dodatnih odredbi (uvjeti, obveze i preporuke)

Ako se procjenom zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad utvrde nedostatci koje bi institucija trebala otkloniti, ESB odluci može dodati dodatne odredbe. Takve mjere moraju biti razmjerne značajkama institucije i u skladu s načelom proporcionalnosti.

Osim toga, podnositelji zahtjeva mogu preuzeti obveze prema nadzornom tijelu prije nego što se donese odluka o izdavanju odobrenja za rad, tzv. prethodno preuzete obveze.

7.1.1 Uvjeti

Uvjet je dodatna odredba dodana pozitivnoj odluci kojom se pravna učinkovitost odluke suspendira do određenog događaja.

Uvjetima se podnositelju zahtjeva nalaže da poduzme određenu radnju ili da se suzdrži od poduzimanja radnje. Odobrenje za rad stupa na snagu tek kada je uvjet ispunjen.

7.1.2 Obveze

Slično uvjetima, obvezama⁶³ se podnositelju zahtjeva nalaže da poduzme određenu radnju ili da se suzdrži od poduzimanja radnje. Obveze se određuju s ciljem kontinuiranog rješavanja problema koji se mogu pojaviti nakon što je odobrenje za rad stupilo na snagu. Neispunjavanje obveze ne utječe na pravnu učinkovitost odluke o početnom odobrenju za rad. Međutim, neispunjavanje obveze može dovesti do primjene provedbenih mjera i/ili sankcija. Obveze su proporcionalne i ograničene na ono što je potrebno za kontinuirano ispunjavanje kriterija procjene za potrebe izdavanja odobrenja za rad. Mogu se odrediti kako bi se riješili mogući problemi nakon izdavanja odobrenja za rad, posebno ako postoji zabrinutost povezana s kontinuiranim ispunjavanjem kriterija procjene za potrebe izdavanja odobrenja za rad.

⁶³ Vidi točku 29. EBA-inih Smjernica o zajedničkoj metodologiji za procjenu.

7.1.3 Preporuke

Preporuke nisu pravno obvezujuće i mogu se odnositi na širok raspon pitanja. Mogu biti dodane odluci o odobrenju za rad čak i ako su svi kriteriji za izdavanje odobrenja za rad ispunjeni i služe kao stalne upute kreditnoj instituciji.

7.1.4 Prethodno preuzete obveze

Prethodno preuzete obveze ne određuje ESB, nego ih predlaže podnositelj zahtjeva. Dogovor o njima postiže se prije donošenja odluke o odobrenju za rad.

Cilj je prethodno preuzetih obveza pružiti jamstvo nadležnom tijelu da će se ispuniti kriteriji procjene.

Prethodno preuzete obveze imaju oblik pisanih izjava koje potpisuje podnositelj zahtjeva.

Prethodno preuzete obveze uzimaju se u obzir u procjenama nacionalnih nadležnih tijela i ESB-a te se mogu uključiti u odluku o odobrenju za rad kao dogovoreni uvjeti ili obveze.

7.2 Zakonito postupanje (pravo na saslušanje i uvid u spis)

Nakon što provede procjenu, nacionalno nadležno tijelo može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ili ESB-u predložiti da izda odobrenje za rad. Nakon vlastite procjene ESB može podržati odluku koju je predložilo nacionalno nadležno tijelo ili iznijeti prigovor na nju.

7.2.1 Pravo na saslušanje u vezi s odlukama o odobrenju za rad

U slučajevima kada je ESB odbio zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ili u slučajevima kada su određeni uvjeti ili obveze, podnositelju zahtjeva mora se dati pravo na saslušanje, odnosno prilika za očitovanje. U vezi s odobrenjima za rad podnositelj zahtjeva ima tri radna dana za eventualno očitovanje u pisanom obliku (članak 31. stavak 3. Okvirne uredbe o SSM-u).

Pravo na saslušanje ne primjenjuje se u sljedećim slučajevima:

- (a) u slučaju da je podnositelj zahtjeva jednostrano preuzeo obvezu u svojem početnom zahtjevu ili tijekom razdoblja procjene a donesena odluka sadržava uvjete ili obveze koji su u skladu s prethodno preuzetom obvezom podnositelja zahtjeva i ne nadmašuju je
- (b) u slučaju da nadležno tijelo odredi obvezu dostavljanja informacija na *ad hoc* osnovi

- (c) u slučaju da je podnositelj zahtjeva prije donošenja odluke u pisanom obliku pristao na uvjete i obveze koje mu je odredilo nadležno tijelo tijekom procjene zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad.

7.2.2 Uvid u spis u vezi s odlukama o odobrenju za rad

Podnositelj zahtjeva može zatražiti uvid u ESB-ov spis.⁶⁴

⁶⁴ Pravna osnova utvrđena je u članku 22. stavku 2. Uredbe o SSM-u i članku 32. Okvirne uredbe o SSM-u, kojima je propisano da osobe na koje se odnosi nadzorni postupak ESB-a imaju pravo na uvid u ESB-ov spis podložno legitimnom interesu drugih osoba u zaštiti njihovih poslovnih tajni. Isto tako, pravo uvida u spis ne odnosi se na povjerljive informacije.

© **Europska središnja banka, 2026.**

Poštanska adresa 60640 Frankfurt na Majni, Njemačka

Telefonski broj +49 69 1344 0

Mrežne stranice www.ecb.europa.eu

Sva prava pridržana. Dopušta se umnožavanje u obrazovne i nekomercijalne svrhe uz navođenje izvora.

Objašnjenje terminologije i pokrata može se pronaći u [Pojmovniku ESB-a](#) (samo na engleskom jeziku).

PDF ISBN 978-92-899-7951-1, doi:10.2866/0180549, QB-01-26-183-HR-N